

Fond mecanizat, formă stereotipă

Lucia Simona DINESCU

Cu nasul prin arhiva *Offset* 2004, poți descoperi artiști tineri care denunță, în spațiul digital, problemele societății și ale vremurilor în care trăim. Unul dintre aceștia este Vali Chincișan, designer *web* la www.2020.ro, www.underconstruct.com și www.galerianoua.ro, aflat, alături de Mihai Gontu, în prima generație de tineri care a reprezentat România la Festivalul Internațional de Advertising de la Cannes, secțiunea Cyber, în 2005. Artistul a fost prezent la Bienala Tinerilor Artiști din 2004, la prima ediție desfășurată la București, cu animația **Loialitate oarbă**.

În această lucrare se confruntă două puteri iconice ale societății pe un fundal

alb-negru: Religia și Capitalul, reprezentate prin simbolurile crucii și, respectiv, logo-ul McDonald. Mesajul este că cele două *flash-uri* „orbesc” societatea cu dansul lor hipnotic în lume. Lucrarea se desfășoară ca un spectacol *web* evasi-tragic. Două creaturi, simulând cele două ideologii, își contorsionează siluetele în jurul unei surse instabile de lumină. Bizarul dans este unul anarhic al miinilor într-un joc disperat cu aflarea sensului, dar și cu căutarea unei comunicări, a unei întâlniri. Uneori creaturile par niște forme arhitecturale lascive, aproape senzoriale, alteori par niște reptile uriașe, în funcție de mișcarea neobosită pe care o desfășoară. În jocul de lumini și umbre, dansul halucinatoriu al miinilor, ca element al corporalității tactile și creatoare, pare unul dramatic, deopotrivă

existențial și ideologic. Simultan, lucrarea este un comentariu ironic și parodic la adresa „mașinii sociale”, a mașinării lumii teoretizate atât de sugestiv de Deleuze & Guattari. Biologicul, socialul, ideologicul și politicul par conectate la rețeaua Puterii, la aparatul evasiopresiv care conduce inelele lanțului social în procesele înlănțuirii de forțe. În animație, lupta pentru supraviețuire și pentru dominare pare a fi printre cele mai feroce instincte în guvernarea unei societăți.

Arbore urban este o altă lucrare creată din *soft-ul* calculatorului, prezentată, ca o versiune de tip demo, la Galeria Trafó din Budapesta (**Împotriva spațiului**, curator: Alina Șerban). Aceasta produce imaginea unei comunități fără vise și fără idei, fără individualitate. Creaturile-personaje sînt, de data aceasta, niște furnici metalice, automatizate în procesul cibernetizării absurde. Universul este unul repetitiv și închis, iar impresia este că organicul unui oraș sau al unui arbore a dispărut complet în fața geometriei arhitecturale și a fenomenelor de mecanizare universală. Acest univers seamănă mult cu peisajul din **Fără titlu**, animație expusă la „Shake Night” în București și la „Formate/Moving Patterns” în Viena. Într-un copac, roiesc fără încetare păsări ciborgice într-un vacarm monstruos de atmosferă distopică. Lumea de

viețuitoare automatizate pare fără sens, în goana nebună după supraviețuire și mișcare. Păsările suprarealiste țin de interregnum, de împletirea dintre tehnologic și organic, astfel că roțițele ale unor mecanisme ciudate converg cu vietățile. Universul este în agitație crescîndă, într-o alunecare iremediabilă spre entropie. La un moment dat, creaturile își pierd substanțialitatea, rămînînd niște simple siluete animate, care în final își pierd pînă și conturul, spre a se contopi într-o încrengătură aproape onirică de forme și mișcări.

În fine, animația **Ecran de noapte** a fost expusă la VPAR.net, curator Călin Man, și la „Romanian Young Guns” de la [R]-[R]-[F] („Remembering-Repressing-Forgetting”), curator Ștefan Tiron. Ea prezintă niște omuleți care se joacă cu luna, testînd în mod empiric corpul celest. În crepuscul, omul încearcă să descopere necunoscutul și misterul, însă rezultatul este o tatonare în gol, un mers orbecînd în întuneric. Plină de simboluri, de la cele cosmologice la cele umane, lucrarea chestionează superficialitatea cunoașterii și pretențiile de geometrizare științifică a universului. Fond mecanizat, formă stereotipă, comunicare imposibilă, agitație în gol. La atât pare a se fi redus lumea în viziunea unui artist al mileniului trei, pentru care arta înseamnă critică existențială și ideologică.